

РОЛЬ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ У СТРАТЕГІЧНОМУ МЕНЕДЖМЕНТІ

Грушевський М. М.,

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука» (м. Рівне, Україна)*

Кушнірук О. Ю.,

*здобувач третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука» (м. Рівне, Україна)*

Науковий керівник: Яковчук А. М.,

*кандидат економічних наук, викладач кафедри менеджменту
Приватного вищого навчального закладу
«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука» (м. Рівне, Україна)*

Анотація. *Актуальність глобальної тенденції цифровізації управлінських процесів у дотичності до засад сталого розвитку зумовлює необхідність перегляду та оптимізації підходів до стратегічного менеджменту. У ході роботи досліджено роль цифрових технологій та інформаційних систем у формуванні стратегічних переваг управлінської парадигми. Розроблено універсальну модель інноваційної стратегічної концепції, прогнозовано її результативність в економічних реаліях сьогодення. Практична значущість результатів дослідження полягає в доцільності їх використання в системі стратегічного управління на підприємстві, для досягнення цілей підвищення ефективності його фінансово-господарської діяльності у концепті діджиталізації.*

Ключові слова: *управлінська парадигма, стратегічна модель, цифровізація, концепція, конкурентна перевага.*

Abstract. *The relevance of the global trend of digitalization of management processes in relation to the principles of sustainable development necessitates the revision and optimization of approaches to strategic management. In the course of the study, the role of digital technologies and information systems in shaping the strategic advantages of the management paradigm is investigated. A universal model of an innovative strategic concept*

has been developed, and its effectiveness in today's economic realities has been predicted. The practical significance of the research results lies in the expediency of their use in the system of strategic management at the enterprise, in order to achieve the goals of improving the efficiency of its financial and economic activities in the concept of digitalization.

Keywords: *management paradigm, strategic model, digitalization, concept, competitive advantage.*

Парадигма стратегічного менеджменту у сучасному концепті позиціонується як складне явище, що вимагає низки кількісних та якісних трансформацій. Від рівня налагодженості системи стратегічного менеджменту безпосередньо залежать доцільність, оперативність та обґрунтованість управлінських рішень. Глобальна діджиталізація суспільно-економічних процесів зумовлює необхідність цифрової оптимізації підходів до управління. Досить ґрунтовно загальні проблеми діджитал-контексту трансформації стратегічних управлінських моделей досліджені у наукових напрацюваннях сучасних вчених, зокрема, С. Коломієць [1], І. Свидрук [3], А. Митяньська [2]. Певні питання проблематики та ризиків, що супроводжують процес цифровізації управлінського процесу, відображені в публікаціях дослідників В. Томах [4], U. Awan, R. Sroufe, M. Shahbaz [5].

Теоретично-методологічна база дослідження сформована результатами як фундаментальних, так і аналітично-узагальнюючих наукових пошуків в міждисциплінарній концепції. Цікавий аналіз концепцій цифрової оптимізації управлінських процесів проводять науковці G. Fuertes, M. Alfaro та ін. [9], котрі розглядають питання розвитку стратегічного менеджменту і цифрових технологій розглядаються в аспекті ефективної конвергенції. Вдалим прикладом практичної спрямованості наукових розробок у досліджуваній сфері можна вважати матеріали досліджень вчених M. Barbosa, J. Castañeda-Ayarza, D. Ferreira [6], де розвивається концепція стратегічного аналізу ланцюга поетапної діджиталізації стратегій управління. Розглядаючи сутність інноваційних підходів до менеджменту, сучасні дослідники D. Globocnik, R. Faullant, Z. Parastuty [8] вивчають потенціал цифровізації в концепті підвищення точності, якості та швидкості управлінських операцій. Ряд досліджень сучасних науковців, зокрема, M. Rusch [10], С. Tavera Romero [11] та S. Denicoli та ін. [7] присвячено проблематиці ризиків досліджуваної концепції. Попри значний обсяг результатів наукових пошуків, залишається нерозкритим ряд питань щодо формування ефективної концепції імплементації інформаційних систем та цифрових технологій як основи інноваційної моделі стратегічного управління. Проте, при цьому відсутній

єдиний концептуальний підхід до формування універсальної моделі діджитал-оптимізації системи стратегічного менеджменту.

Метою роботи стало формування управлінської стратегічної парадигми на засадах імплементації цифрових технологій та інформаційних систем, що може позиціонуватись як універсальна для більшості учасників економічних процесів.

Явище диверсифікації традиційної управлінської парадигми сприяє формуванню концепції діджиталізації управлінських процесів як основи інноваційної моделі стратегічного менеджменту. Остання має позиціонувати управлінську парадигму як своєрідний хаб взаємопов'язаних принципів та важелів, що сприяють підвищенню конкурентоспроможності ринкових формацій, виділяючи при цьому системність, ефективність, гнучкість, збалансованість та мінімізацію ризиків [5]. Впровадження інструментів і методів на основі штучного інтелекту в систему стратегічного управління на сьогодні позиціонуються не лише як актуальна стратегія, а як вимушена необхідність. Таку тенденцію підтверджують статистичні дані, які свідчать про те, що до 2025 року 63% управлінських організацій у Європі планують інтегрувати штучний інтелект [10]. Ріст значущості штучного інтелекту в стратегії управління свідчить про його значний потенціал в оптимізації процесу виявлення загроз в цифровізованому середовищі документообігу. На сьогодні інструментарій, що функціонує на основі штучного інтелекту, широко застосовується для ідентифікації, моніторингу та ефективного реагування на кібератаки, при цьому відзначаючись значними рівнями швидкості та точності дій. Рішення у сфері кіберзахисту з застосуванням можливостей штучного інтелекту дають можливість ідентифікувати аномальну активність та інші підозрілі дії, з відповідним сповіщенням управлінської системи. Окрім того, штучний інтелект доцільно застосовувати з метою аналітики веб-трафіків щодо фіксації зловмисних дій, що запобігає проникненню шкідливого коду в інформаційну систему, виявляє та блокує ідентифіковані зловмисні запити [7]. За посередництвом штучного інтелекту створюються надійні паролі та ключі шифрування, фіксується підозріла активність учасників управлінського процесу. Залучення можливостей штучного інтелекту до процесу управління дає змогу оптимально контролювати та керувати доступом користувачів до інформативно-ресурсної бази, що гарантує селективний доступ до конфіденційних даних. Додатковим позитивним бонусом є оптимізація рівнів безпекового контролю та ефективна ідентифікація потенційних проблем у цьому напрямку, що створює можливість для хмарних провайдерів оперативно виявляти й усувати потенційні загрози, мінімізуючи ризики екстракції інформації. На сьогодні існує необхідність у розробці досконалого продукту цифровізації, що зможе гарантувати зручніший та безпечніший формат комунікації в різних сферах

публічного управління. Питання є надзвичайно актуальним та потребує першочергової уваги, адже від цифрової трансформації залежить на сьогодні широкий спектр комунікацій, а також процес впровадження ефективних фінансових та адміністративних моделей у соціально-економічні процеси життєдіяльності суспільства. Потреба у трансформації парадигми стратегічного менеджменту в напрямку залучення цифрових технологій та інноваційних можливостей зумовлена викликами сьогодення щодо відкритості даних, доступу до процедур прийняття рішень та контролю за їх виконанням, варіативності коригувального впливу та ефективної аналітики результативності. В сукупності, така динаміка дасть можливість забезпечити високі показники якості управлінської стратегії, а також суттєво оптимізувати й розвинути систему менеджменту (рис. 1). Ефективний підхід до стратегічного управління в умовах глобальної цифровізації та стрімкого розвитку інноваційних технологій дозволить забезпечити успішну адаптацію суспільства до необхідних соціально-економічних перетворень [8]. В його основі має лежати реалізація стратегії розвитку, сформована на основі принципу безперешкодного доступу до інформації у зручному форматі.

Рисунок 1. Оптимізація стратегічного менеджменту на основі цифрових технологій та інформаційних систем

Джерело – розроблено авторами

Наразі вбачається пріоритетним пошук найефективнішої моделі практичної реалізації стратегії публічного управління в умовах сталого

розвитку з залученням широких можливостей цифрового інструментарію, що дозволить максимально підвищити ефективність та доступність інформаційних ресурсів, укріпити статус пріоритетності трансформацій на засадах сталого розвитку у всіх сферах соціально-економічної життєдіяльності. Подальші дослідження в заданій тематиці мають бути спрямовані на детальну ідентифікацію умов системної інтеграції засобів цифровізації, з врахуванням актуальних можливостей наявної електронно-комунікативної бази управлінських систем.

У ході дослідження проаналізовано багатофакторність впливу цифрових технологій на вдосконалення системи стратегічного менеджменту з метою виявлення їх синергетичного контексту, виділення дотичних ризиків та оптимізації превентивних заходів. Оперативна та інформативна аналітика синергетичних ефектів цифровізації позиціонується пріоритетним напрямом розвитку системи стратегічного управління. На основі окресленого підходу у дослідженні розроблена універсальна модель інноваційної цифрової оптимізації стратегічного менеджменту. Реалізуючи дослідження, вдалося проаналізувати роль концепції синергізму у формуванні векторів цифрової оптимізації управлінської парадигми, що проявляється у результативній взаємодії суб'єктів економіки із зовнішнім середовищем, а також створенні ефективних взаємозв'язків всередині них. На основі пріоритетних підходів до стратегічного менеджменту з позицій діджиталізації прогнозовано результативність останньої в економічних реаліях сьогодення. Такі заходи, в сукупності, дадуть можливість вирішити існуючі складні ситуації в управлінській сфері та ідентифікувати резерви для підвищення рівня ефективності її діяльності, з врахуванням сукупності факторів впливу внутрішнього та зовнішнього середовища. Ефективна управлінська система на сьогодні повинна мати в основі реалізацію стратегії розвитку, сформованої на основі засад сталої цифрової економіки. Вбачається необхідність у подальшому практичному дослідженні ризиків та викликів, що дотичні до моделі цифровізованого стратегічного управління.

ЛІТЕРАТУРА

1. Коломієць С. В. Зміна парадигми управління: нелінійний підхід. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2020. № 2 (68). С. 204–209. <http://biblio.umsf.dp.ua/jspui/handle/123456789/4005>
2. Митяньська А. Особливості стратегічного планування діяльності підприємств в умовах цифровізації. *Матеріали конференції МНЛ*. 2022. С. 61–63. <https://archive.liga.science/index.php/conference-proceedings/article/view/182>
3. Свидрук І. Передумови стратегічного планування інноваційного розвитку підприємств. *Вісник Тернопільського національного економічного університету*. 2020. №2. С. 24–35. <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/38458>
4. Томах В. Цифрова трансформація управління підприємствами України у контексті сталого розвитку: інноваційні

рішення, креативні технології. *Академічні візії*. 2023. №18. <http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/29339> **5.** Awan U., Sroufe R., Shahbaz M. Industry 4.0 and the circular economy: A literature review and recommendations for future research. *Business Strategy and the Environment*. 2021. №30(4). Pp. 2038–2060. <https://doi.org/10.1002/bse.2731> **6.** Barbosa M., Castañeda-Ayarza J. A., Ferreira D. H. L. Sustainable strategic management (GES): Sustainability in small business. *Journal of cleaner production*. 2020. №258. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2020.120880> **7.** Denicolai S., Zucchella A., Magnani G. Internationalization, digitalization, and sustainability: Are SMEs ready? A survey on synergies and substituting effects among growth paths. *Technological Forecasting and Social Change*. 2021. №166. <https://doi.org/10.1016/j.techfore.2021.120650> **8.** Globocnik D., Faullant R., Parastuty Z. Bridging strategic planning and business model management – A formal control framework to manage business model portfolios and dynamics. *European Management Journal*. 2020. №38(2). Pp. 231–243. <https://doi.org/10.1016/j.emj.2019.08.005> **9.** Fuertes G., Alfaro M., Vargas M., Gutierrez S., Ternero R., Sabattin J. Conceptual framework for the strategic management: a literature review –descriptive. *Journal of Engineering*. 2020. Pp. 1–21. <https://www.hindawi.com/journals/je/2020/6253013/> **10.** Rusch M. Application of digital technologies for sustainable product management in a circular economy: A review. *Business strategy and the environment*. 2023. №32(3). Pp. 1159–1174. <https://doi.org/10.1002/bse.3099> **11.** Tavera Romero C. A., Castro D. F., Ortiz J. H., Khalaf O. I., Vargas M. A. Synergy between Circular Economy and Industry 4.0: A Literature Review. *Sustainability*. 2021. №13. <https://doi.org/10.3390/su13084331>

УДК 339.137.2:334.716:005.73

ІМІДЖ ОРГАНІЗАЦІЇ В УМОВАХ КОНКУРЕНЦІЇ

Єфімчук В. П.,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Приватного вищого навчального закладу

*«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука» (м. Рівне, Україна)*

Науковий керівник: Артюшок В. С.,

кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту

Приватного вищого навчального закладу

*«Міжнародний економіко-гуманітарний університет
імені академіка Степана Дем'янчука» (м. Рівне, Україна)*

Анотація. У статті досліджено поняття іміджу організації та його вплив на конкурентоспроможність у сучасних ринкових умовах. Розглянуто основні чинники формування іміджу та їхнє значення для досягнення стратегічних цілей компанії. Детально проаналізовано роль іміджу в привертанні клієнтів, укріпленні відносин з партнерами та